

Soavtor bitcoina napoveduje metronom

BORZNA ANALIZA 46

Uspešno podjetje mora načrtno obvladovati tuje trge

NAJVEČJE SKUPINE 42

Lobistična združenja so dodatno okno v svet za podjetja

NAJVEČJE SKUPINE 45

Rast so najboljše izkoristile predelovalne dejavnosti

Pogovor Med močnimi izvozniki so tudi srednja in manjša podjetja, ki so se specializirala za visokotehnološke proizvode

Mojca Kunšek
FOTO
JOŽE SUHDOLNIK

Velike družbe razpolagajo z več kot polovico vseh sredstev gospodarskih družb in dajejo delo več kot 35 odstotkom vseh zaposlenih v državi. In čeprav velja, da so manjša podjetja pogosto okretnejša, ko gre za predstavitev novih izdelkov in osvajanje novih trgov, so velika podjetja še naprej ključna tudi pri izvoznem uspehu za Slovenijo. Pogovarjali smo se z Mojco Kunšek, direktorico Ajpesa.

DAMJAN VIRŠEK

Slovenija ima letos najhitrejšo gospodarsko rast v zadnjem desetletju? Kje vidite vzroke za to? Pomemben vzrok za gospodarsko rast v Sloveniji so procesi razdoločevanja, investiranja in razvoja na lastnih sredstvih ter bolj zdravih temeljih. K gospodarski rasti so pripomogle tudi ugodne gospodarske razmere v glavnih zunanjetrgovinskih partnericah Slovenije, gospodarstvu nekoliko bolj naklonjeni ukrepi vlade, kar se je posledično izrazilo v izboljševa-

nju razmer na trgu, rasti zasebne potrošnje in večjem optimizmu nasploh.

Katere gospodarske dejavnosti so najboljše izkoristile obdobje rasti in najhitreje napredujejo?

Positivni učinki gospodarske rasti so se najizraziteje pokazali v predelovalnih dejavnostih, v trgovini, vzdrževanju in pri popravilu motornih vozil, v dejavnosti promet in skladiščenju (kjer je mogoče zaznati največji skok dobičkonosti), v dejavnosti preskrbe z elektriko in vodo, pri ravnanju z odpadki in saniranju okolja ter v drugih storitvenih dejavnostih.

Največja podjetja so po kazalnikih dodane vrednosti in dobička pogosto boljše od manjših. Kako lahko to pojasnimo?

Večja podjetja so navadno bolj vpeta v svetovne trge, saj je kar 60 odstotkov izvoza izvedenega prek velikih družb in skupin. Velike družbe so leta 2016 imele tudi več kot 50 odstotkov vseh sredstev gospodarskih družb in zaposlovale več kot 35 odstotkov vseh zaposlenih v državi. Zaradi širše vpetosti v prostor, obsežnejše ka-

drovske zasedbe se seveda hitreje odločajo za spremembe poslovnih modelov in se prilagajajo okolju. Po drugi strani pa ne smemo pozabiti, da je bil v času krize osip tudi med velikimi družbami, vendar je bila doba zategovanja pasu in čiščenja bilanc marsikje tako uspešna, da se nekatere družbe po letih zatona vračajo med največje in najuspešnejše. Po drugi strani pa je treba poudariti, da najdemo med močnimi izvozniki tudi srednja in manjša podjetja, ki so se specializirala za visokotehnološke proizvode in ustvarjajo visoko dodano vrednost na zaposlenega.

V katerih panogah vidite podjetja, ki v prihodnosti zrastejo v skupine?

Med panogami, pri katerih v prihodnosti pričakujemo največjo rast in možnost povezovanja, bi poudarili energetiko, obnovljive vire energije in dejavnosti, povezane z varovanjem okolja, visokotehnološke storitve ter storitve, namenjene končnim uporabnikom v zvezi s klimatskimi in demografskimi spremembami.

Izvozno usmerjena industrija je bila za Slovenijo vedno gonilo gospodarskega razvoja. Bo ta primat obdržala ali vidite kakšno še propulzivnejšo dejavnost?

Izvozno usmerjena podjetja v industrijskih in storitvenih dejavnostih so in bodo gonilo razvoja, saj jih v to silo svetovna konkurenca in majhnost slovenskega trga. Za svojo konkurenčnost morajo podjetja nenehno spremljati razmere na trgu, vlagati v razvoj in inovacije ter v kadre. Menim, da

Razvoj podjetništva mora temeljiti na medsebojnem zaupanju, »fair playu« in spoštovanju temeljnih moralnih načel.

bodo v prihodnje dobri poslovni in organizacijski modeli s pravimi kadri ključna konkurenčna prednost. Propulzivna podjetja so v vseh dejavnostih, je pa res, da je sedanje obdobje na splošno bolj naklonjeno storitvenim dejavnostim, predvsem tistim, v katerih

IT pomeni konkurenčno prednost (na primer logistika).

Gospodarsko okrevanje v zadnjih letih se ni povsem »preslikalo« na trg dela, veliko ljudi se je samozaposlilo kot samostojni podjetniki, storitve (pogosto z elementi delovnega razmerja) pa opravljajo za večja podjetja. Je to normalen, sprejemljiv razvoj podjetniškega sektorja?

Zaposlenost se od konca leta 2013 nenehno povečuje, pozitivni trendi so se še intenzivneje nadaljevali tudi v prvem polletju leta 2017. Gospodarstvo mora ravnati racionalno, če želi dosegati rast prometa in dobičkonosti in pri tem išče načine, ki jih dopuščata zakonodaja in ekonomska politika. Ker je temeljna lastnost podjetniškega delovanja delovati agilno in razmeram prilagojeno, intenzivno zaposlovanje prek agencij za kadre in samozaposlovanje v obliki s. p. ni nič drugega kot odsev zakonodajnih možnosti, kjer zakonodajalec ni predvidel potencialnih odklonov od običajnega ravnanja.

Nekatere zadeve se počasi le urejajo, zaostrujejo se določbe glede ravnanja inšpektorjev, prav tako mora delodajalec delavca zaposliti, če se ugotovi, da ima način dela značaj rednega dela. Zaostrujejo se tudi pogoji za delovanje normirancev. Osebnostno menim, da mora razvoj podjetništva temeljiti na medsebojnem zaupanju, »fair playu« in spoštovanju temeljnih moralnih načel. Slovenci smo pregovorno iznajdljivi narod in tudi v tem kontekstu te odklone zaznamo pogosteje kot v zahodnem svetu, kjer obstajata tudi ustreznejša zakonodajna regulativa in ostrejši pristop do kršiteljev.

Tudi nekatere nove dejavnosti, ki se razvijajo, recimo manjša IT-podjetja, različni startupi, storitve v turizmu, pogosto temeljijo na zelo »atomiziranih« in začasnih oblikah zaposlovanja, razvijajo poslovne modele, ki pogosto (še) niso regulirani. Kaj to po eni strani pomeni za Ajpes z vidika zbiranja in analiziranja podatkov o gospodarstvu in po drugi za prihodnji razvoj gospodarstva?

Ajpes na podlagi predpisov zbira podatke o poslovanju slovenskega

gospodarstva z letnimi poročili, zbira pa tudi nekatere druge podatke, predvsem za potrebe statistike in javnosti. S tega vidika ne pričakujemo, da bi pojav novih poslovnih modelov v gospodarstvu bistveno vplival na proces in kakovost zbiranja podatkov o poslovanju poslovnih subjektov. Lahko pa poudarimo, da v naših evidencah v zadnjih letih opažamo povečanje tako imenovanih normirancev pri samostojnih podjetnikih (podjetnikih, ki so skladno s predpisi, ki urejajo davek od dohodkov iz dejavnosti, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov), ki niso zavezani za predložitev letnega poročila Ajpesa. Leta 2016 je bilo že 27.141 takih podjetnikov, kar je 30 odstotkov več kot leto prej. Delež normirancev tako predstavlja že skoraj polovico vseh registriranih samostojnih podjetnikov. Ker normirancem ni treba oddati letnega poročila, je preglednost njihovega delovanja neznanka in s tem je okrnjena tudi naša strateška opredelitev zagotavljanja transparentnega delovanja poslovnega okolja.

ENERGIJO NARAVE PREVAJAMO V ELEKTRIKO.

VODA + SONCE + JEDRSKA ENERGIJA

Valovanje je izmenjava energije med delci snovi. Gibanje vode, svetloba, toplota so valovanja, trajnostni viri energije, ki omogočajo življenje. V skupini GEN ta valovanja zanesljivo, varno in okolju prijazno spreminjamo v električno energijo, s katero oskrbujemo porabnike.

GEN
SKUPINA
www.gen-energija.si

POZNATE SVOJO BONITETNO OCENO?

SB1

Bonitetna ocena S.BON AJPES vam odpira vrata do novih poslov!

Za celovit in izčrpen pregled poslovanja z oceno tveganja, za prijavo na javnih razpisih ter izkazovanje odličnosti doma in v tujini.

Bonitetna ocena, ki ji lahko povsem zaupate!

Sbon
AJPES

www.ajpes.si

Svet ima še več milijarderjev

Nasprotja Za najbogatejše dela 27,7 milijona ljudi

Lani je bilo na svetu več kot 1542 milijarderjev, kar je deset odstotkov več kot leta 2015, predvsem zaradi porasta njihovega števila v Aziji, kaže letno poročilo švicarskega bančnega velikana UBS in podjetja za davčno in finančno svetovanje PWC.

Lani je bilo tudi prvič več milijarderjev v Aziji (637) kot v ZDA (563), kar je posledica bogatenja kitajskih podjetnikov. Tri četrtine novih milijarderjev prihaja iz Kitajske in Indije, vsak drugi dan v Aziji v povprečju nastane en nov milijarder, navaja poročilo.

Na tretjem mestu po številu milijarderjev je s 342 Evropa, kjer se je njihovo število od leta 2015 povečalo za pet odstotkov. Največ jih je v Nemčiji (117), sledita Velika Britanija (55) in Italija (42).

Celotno premoženje, ki ga imajo v lasti milijarderji, znaša 6000 milijard ameriških dolarjev (5100 milijard evrov), kar je 17 odstotkov več kot leta 2015, ko se je bogastvo milijarderjev nekoliko zmanjšalo. Skupno milijarderji in podjetjih v svoji popolni ali delni lasti zaposlujejo 27,7 milijona ljudi. **D. VI.**

Infotech na Twitterju. twitter.com/Delo_Infotech